

Josef Straka

Kostel v mlze

Cherm

Praha 2008

© Josef Straka, 2008

© Cherm, 2008

ISBN 978-80-86370-37-8

Kostel v mlze

Slova, která ke komusi nepronikají.
Vnímám jen počasí, jednotlivé kroky.
Černé boty, které se pomalu posunují
 k centru města.
Zapadlé roky, neprožitá přítomnost.

A pak také slova jako Nikdy nebo Nyní je to
 naprosto nemožné.
Znovu, snad po sté, nesouhlas.
Nutné se stává vynuceným
a celé se to až přespříliš opakuje...

Kostel v mém rodném městě, kolem kterého
právě procházím, není pro samou mlhu na-
prosto vidět. Zmizel v ní, stejně jako všechno
v této chvíli.

Listopad 1987

Důsledně se držíme původních představ
jsme jimi doslova posedlí
večery, které nemají konců
prohlásíme už předem za odepsané
ještě však před usnutím
z malého okna pod kuchyní
zkontroluji světla města
nic nemizí, zatím...

Seškrábaný obraz
dozvuk křiku
prsty přiložené na šedivou omítku
koberec stočený v koutě
„to mezitím“ prohodíme „nikdy nebylo“
sedíme každý ve svém pokoji
neochvějní ve svých vybudovaných pozicích

Ubitá slova
nikdy se k nim ale nevrátit
otevírám okno do zahrady
něco mne zase strhává zpět
svět, ulice, od kterých mne dělily roky
pokoj je přeražený vpůli

V prohlubni času

Nepřináležíme si
dny, které se nám ztrácejí před očima
dny, kdy mlčíme
kdy je dům osamocení, odtažený
od všech ostatních
dny, kdy nic nepotřebujeme
uzavíráme se za dveřmi
nehlučně si podáváme věci
zastavujeme hodiny a
orientujeme se jen podle soumraku
a podle potřeby spánku
trvá to týdny, než se z toho zas probudíme
a vše je pak stejné jak dřív

Pach dávné mlhy
neprostupnosti
dům uzavírající se ve své samolibosti
ve své nekonečné spokojenosti sám se sebou
je pak po zásluze odsouzen k osamělosti

Březen 1988

Statické pokoje
ustavičné uklízené k návštěvě lidí, kteří
ale nikdy nepřijdou
všemožné přípravy pro nic
po obědě se zas stahujeme do ústraní
jen k večeru ještě umýváme schody
město tam dole začíná zářit
ale já odcházím ke svému stolu
kde malá lampa osvětluje bledý list papíru
pouze a jen naznačované dny
a jejich zklamání z obyvatel toho domu –
před oknem v dolní místnosti přejíždí černý vůz
na chvíli zastavuje před naším vchodem
ale zase se asi po minutě rozjíždí
teprve pak se dům
propadne do svých neochvějných jistot

A pak jsem také bojoval s časem
posunoval vteřinovou ručičku o několik
milimetrů nazpět
do místnosti padalo šero
byl jsem jen postavou v tom šedesátistupňovém
sklonu těla nad jakýmisi výkresy
jako bych zamrzl

Bolest, která nedrží pohromadě
je vlastně stejně roztráštěná jako tento den
s výhledem na nábřeží
kde černé labutě ťapkají po obrubníku
a sykavě odhánějí ty, kteří by je popřípadě
chtěli krmit
den je uzavřen ve své klauzuře
připomíná dávné pokoje
nedovírající se dveře
stejně jako tenkrát je tu nastíněna možnost
odchodu
rychle však zamítnutého
s pocitem uzamykající petlice
která tě vracela k dřevěnému stolu
jenž byl celý zakryt nataženým bílým papírem
v rozích přilepeným různými lepidly
kde gumování nesouvislých čar vytvářelo
po chvíli kupičky malých modrých zrn
které jsi po čase smetl na jedno místo
nechals je tam
a odešel jsi se podívat ven
jako bourají protěšší dům
jak odvázejí jeho poslední zbytky

zahlazují stopy
abys pak po půlhodině smetl ta zrníčka
do připravených košů

Den pak končí novou tlustou čarou
novým pokusem o zbytečné
najednou je jedenáct
narýsované tělo hřídele je osvicováno
slabou žárovkou
vlhnou ti oči
cosi jako šed' z nich skapává těsně pod poslední
obrysovou čáru
provádíš zbytečné pohyby
ještě několik tahů
než bude onen den naprosto odepsán

Jisté jámy a průseky

Všechny stopy už zamazány
vracím se blátivou cestou
k uzavřenému temnému domu
potřít pak smutek neprostupnou šedí!
náhlý imperativ
místo roků jen krátery
jámy postupně zasypávané černou zeminou
někde odtamtud vytáhnout obrázek z dětství
a vložit jej pak ve svém bytě do připravených
lepenkových krabic –
zaschlá tuš je seškrabávána žiletkou

Tlak bolavých čar
vyplňuje duté mezery
kdysi snad přítomný čas, který se ale odehrál
v jiných pokojích
nejasná tušení, slova doříkávaná za stěnou
dosahování úkolů přesně podle daných instrukcí
hodina po půlnoci byla ještě předchozí den
ráno: rozespálý rozhlas stvrzující pochyby
chytali jsme se tenkrát chrčivých slov, přidávali
na hlasitosti než voda v konvici konečně
dobublala
pak zřetelný posun: hledání na mapách
úniky, úkryty, příbytky na cestách

Podzim 1988

Šed' „neskutečného“ města
které obkličuje každodenní realita jeho obyvatel
vyžívajících se v přenášení tašek sem a tam
v nekonečném tlachání
a mezi nimi procházejí mlčenliví
důvody oné mlčenlivosti jsou však různorodé

Postavy zůstávají opomenuté v ulicích
nic se nehýbe
jen žluté bary svítí nahodilou rozpustilostí
mladistvých
stolky jsou ukryty zrakům matných chodců –
tam někde uvnitř se připijí na ponuru zešedlost

Zůstává jen marnivý nesoulad
a ztichlé ulice, které se čemukoliv vzpírají
Procházím jimi v náladách, jichž se vlastně
děsím
nic nedokáží správně pojmenovat
jak ubíhají dny, týdny
chodník před domem je plný napadaného
žlutého listí

Pomalou posouvám prsty po desce stolu
vnímám to naprosto zřetelně a přesto se kamsi
ztrácím
žadoním u kohosi o slovo a pak ta, ten
na druhém konci stolu není
dlouhé týdny je potom ticho
jen sníh, který padal všude okolo
se stal součástí dalšího rozvažování

Šedá barva pozdějších let než tvé dětství
se v tobě rozmazává
až vytváří jakési podivné skupenství
podobné mlze
a také páchnoucí lehce po oleji, kterým jsi
tehdy promazával točivé části obráběcích
strojů
zase se vidíš jak u nich postáváš v modrém
dílenském oblečení
byl to nepodstatný čas a pohyby, které ti
nepatřily
slova byla vypouštěna z úst zcela nepřítomně
ale ta nehybnost jako by se dostala i do kroků
jiných lidí
když jsi šel s rancem špinavého prádla celým
městem
nikam se nedalo zabočit, nikam se nedalo jít
jen ta ulice rozpadávajících se starých
secesních domů
tě vtahovala jako bezedný chřtán
nahlížel jsi do malých provozoven, jakýchsi
odštěpných závodů jen s několika
zaměstnanci na neuklizených dvorech

byli stejně zamaštěni jako ty ještě před několika
hodinami
chvíli jsi je pozoroval – jak smotávali silné
ocelové dráty do podivných snopů
čím jsi stoupal výš a výš, ubývalo lidí
i automobilů
jedno obyčejné úterý a přestože jsi ještě
nedohlédl na jeho konec, ten den už de facto
pro tebe skončil
ještě doma jsi vyprášil rez z ponožek
a usedl k pracovnímu stolu s nataženým bílým
pauzovacím papírem
kde nebylo prozatím nic
než uprostřed horizontálně vedená
přerušovaná čára

Bál jsem se pomalu se zavírajících dveří
připomínalo mi to něco definitivního
vymezenost: žluté stoly, černé tváře, bílé papíry
čísla na okrajích velkých čtvrtek
a hlavně nekonečnost neustálého vepisování
čehokoliv kamkoliv
možná že jsem, ale nepamatuji si to, bloudil
tenkrát městem, jen abych viděl pohybování
lidí
protože jediný pohyb, který jsem mohl v pokoji
učinit, bylo posunování ostrých tužek po
bílých plochách

Nechci to
doslova si vynucuji zápor
zapření se
stěny, zdi, mezery, které nelze už ničím zaplnit
ostré řezy, odvrácená tvář

*Černé pokoje někde tam
Pochody městem
Zešedlé oči, nejasné obrysy domů
Hlasy, pláč, nesrozumitelná vřava
Trochu ukňourané ticho
Potoky špinavé vody na konci února*

*Zas černé pokoje
Předměty na policích
Všechno je stejné, stejné, Stejně
Opakovals do tabulek malých okének v podkroví
Někde tam*

Najednou být někde mimo posedlost
mimo jakoukoliv rozpoznatelnou vášeň
večerní vzduch, který unavuje
do toho všeho nemístné kroucení hlavou
město, do něhož se opravdu nedá nikdy vstoupit
jsme uzavřeni nahoře v těch pokojích
od všeho oddělení neviditelnou clonou
pomalu se pak v dalších letech učíme jak přežít
bez kontaktu s oním městem
občas se dívám z balkónu do jeho světél
těch žlutavých teček v dáli
vzdálení pak nadobro jakýmkoliv představám
postupně nahrazujeme rozhovory
neprostupným záhadným tichem

Tlak černých čar

Jakási stálá narýsovanost
ode zdi ke zdi
kdy posunování vpřed znamenalo stát
na jednom jediném místě
po několik let
černé čáry, nekonečnost černých čar
budou mne pronásledovat v dlouhých nocích
preciznost, to nikdy „neudělat chybu“
jinak se musí zas úplně znovu
stálé posouvání pravítkem sem a zase tam
a jako by se ti to pak vetklo do tvých pohybů
a myšlenek
a jako bys pak sebe v tom městě neustále
potkával
jak prchaje v časovém limitu patnácti minut
od školy k domovním dveřím
abys všemu dostál, abys vlastně vůbec nebyl
návrat do mátožných pokojů
kde už předem bolely oči od sledování
všelijakých rozměrů a popisků

co jiného pak zbývalo než zavřít to malé okno
v podkroví
a říci si pro sebe to slovo: nechci

Prsty před tvář
značí slova jako „nikdy nic nedoříct“
ta stejná ulice
kostel, který v tuto noční hodinu ještě svítí
je to ale stále stejné
lidé jsou zachumláni do svých kabátů
a nehledí naprosto nikam

Černá košile, tma, unylá hudba
město, o kterém nic nevíš
kde jsi ani neměl být
už tolik let
procházíš zas kolem kostela –
mlha stále více brzdí čas
a možná že ho i nadobro vynulovala
a zůstalo jen pár vzpomínek v šedých krabicích

Atmosféra nočního bytu
mne postupně stále více vykořeňuje
vytěsňuje na okraj, který se až bojím pojmenovat
jeden určitý pokoj značí jistou nevratnost věcí
úzká chodbička předznamenávající to,
co zapomínám
tichá atmosféra je později narušena
údery bubnů
z kazetových pásků ještě předtím setřen prach
pokoj se pak smršťuje jen na osvětlenou část
vše ostatní ve tmě splývá

Žiji v napětí
těch souběživých a odtahujících se časů
v průlomu mezi zdmi
šedivé dvory plašivých kroků
nedávají žádnou odpověď
průrvy, mé natěsnání

Čas této hodiny je úmorný
vteřinovka na hodinách před tebou se sice
posunuje kupředu
ale jako by se vše vracelo zpět
aspoň ti to tak připadá
nutnosti, mety, které nelze už překonat
pak slova, která nelze neslyšet
po tom všem vždy následuje důsledné škrtání dnů
někdo je též dovedně přeškrtl černým
tlustým fixem
a začíná se, jak jinak, zase od nuly
touha k ničemu se nevracet je najednou
bezpředmětná
neustálé pokusy a chybné cesty
co lze? ptáš se
pak i uzpůsobené dávné ticho
občas tak zaslechneš hlasy na šedivém schodišti
s červeným kobercem uprostřed
či zaslechneš kňučivé štěkání psů v některém
z malých sklípků
čas provlhlých stěn
nekonečného memorování nesrozumitelného
a vědomí šachet, do kterých se propadáš

Vychází ze mne jen jakýsi vnitřní hlas, který mne ale nabádá o všem, co vím, dokonale mlčet. Město je pak jakoby mrtvé. Šedivé stěny a clony deště. Vilky v příšeří břechťanů. Čvachtání.

Až večer pak promlouvám do prázdných zdí.

Chybění dnů, měsíců

Samota se mi přibližuje, po čase ji začínám
už docela dobře rozpoznávat
pak už ani nemám čas litovat, neboť čas stále
doháním
vždy jaksi není po ruce, vždy dobíhání před
vypršením dané doby
a ani nevím jak měsíce a roky ubíhají
jen se ptám kalendáře, když otáčím jeho listy
budoucnost: příliš zatěžuje
soustředím se na další úkol
po jeho splnění přichází nepatrné uklidnění
a znovu a opět to lehké mrazení prstů
v čase prázdnin mi tohle paradoxně chybí
a neumím posoudit, zda je to dobré či nikoliv
když si začínám tak nějak pomalu zvykat,
nastává září
padání listů ohlašuje další koloběh
po předání maturitního vysvědčení pak
na dlouhý čas zvolna upadám do těžkých
spánků

Září 1991

Hlava tě brní, prsty se lehce chvějí
počasí zas hraje tu podivnou hru na strmý
pokles tlaku
chodíš od okna k oknu
třetí: možná že už značí klid
vibrující slova v tobě, která ztratila všechnu svou
sílu a naléhavost
toto září: díváš se do skleněných vitrín
a nacházíš tam zcela jiný obličej

Listopad 1991

*Nedělní odpoledne
je zalepeno temnou barvou pokažených let
cákance, husté vrstvy
nic příjemného na dotek*

Seděl jsem v pokoji, kde bez přestání přšelo
všude jen samé fialové přehozy
za oknem bílá našedlá mlha
z jiných pokojů tam nepronikal nikdy žádný
zvuk
šeptem jsem si říkal: „je to jen uzamčený
prostor, nic víc“
v tom městě na konci všech časů
lidé vycházeli z kostela po mši
nebylo jim ale vidět do tváře
procházel jsem kolem nich
a čekal až zajdou za roh až se tam budu moci
vrátit
a usednout do zadních lavic

Mléčná šed'

Černá období

místo s plotem a hradbou

lidé chodící v pláštěnkách zachumláni do
podivné jinotajnosti

město, kde se příliš nemluví

kde se jednotlivé postavy pohybují jako na
šachovnici

jako na bojišti, kdo s koho

a přesto k žádnému útoku nebo jen náznaku
nějaké akce nikdy nedochází

dnes si už asi stěží pamatují, jak vše doopravdy
probíhalo

z toho města možná zbývá jen prostor kolem
cihlového kostela na Horním náměstí

když projíždím omženým autobusem okolo něj
a pozoruji jej přes orosená okna

Stále ve mně zůstává to dosti neznatelné chrčení
ztichlého pokoje
všechny zvuky, které jsou ve skutečnosti jen
vzdáleným připomínáním zvuků
je tma, mé oči se zavírají jen stěží:
po probuzení více jak půl hodiny propátrávám
ten (ne)známý prostor
vlastních cizostí

Vše zůstává v rovině mlčení
záškuby, nutkavé pohyby rukou
než je zase klid
odpoledne jako toto
je zcela bezpředmětné
spadané listí, déšť
nutné rekvizity listopadu
které tě, ani nevíš jak, posouvají do dalšího dne

Už není možné
znehucuješ si to
poloprázdný svět
únava nahmataná v prstech
divný záklon
nyní –
naprosto ne

*Jako bych neměl tvář
V tuto chvíli mi nic nepřísluší
Není tento pokoj, není to kapání vody za mnou
Už léta mi na nic nepřísluší odpověď*

A pak se něco v tobě zlomilo
podstatný ohyb, ne jako předtím vždy špatný
odchod do nesprávných dveří
ne, po tom jsi zůstal v sobě uvnitř rozetnut
tvé kroky pak směřovaly jinam
slova se divně pletla, musela, jak jinak v té
nekonečné různosti času
nevěděl jsem co byla přítomnost a co bylo
předtím, nevěděl jsem naprosto nic
všechno se mi rozpadlo do obrovských tříští
do paběrků, které jsem chtěl i nechtěl dávat
dohromady
a i když jsem se rozhodl pro slovo „chtěl“, byl
v tom zároveň obsažen i zápor
a pak se to už nedalo zastavit,
bylo to jako větrná smršť, která mnou smýkala
sem a tam
ne, nedalo se to nikterak zastavit

viděl jsem až příliš pod kůži tomu všemu, že se
nedalo, „že se nedalo“
opakoval jsem si ještě kolikrát před usnutím
že se nedalo na nic přesedlat, a říci všem
zapomeňte
sám jsem jen zapomínal
už to pak nedávalo jakýkoli smysl
jen ty tříště mne jakžtakž držely nad hladinou
to ostatní už bylo nasáklé vodou, to ostatní se
vlastně už dávno ztratilo

Pak už stačilo jen sklonit hlavu
ale ticho to nedovolovalo
ostrý řez: dotkl jsem se skutečné prázdnoty
nejednou ten pohled nikam
už to nikdy nebylo stejné
dny se rozpadaly čím dál tím rychleji
sbíral jsem úlomky:
zbývalo mluvit v useknutých infinitivech

Vždycky je to jen neúčastný cizí hlas
zbytečně se snažím v tomto prosincovém
dusném večeru
o cokoliv jiného
zůstane to prázdné:
stejně jako onen jablonecký byt
po odjezdu stěhovacích vozů
dotýkat se rukama omítek
a nepřát si už další návrat

Malátné pokoje

Malátné pokoje I

V malátných místnostech
s tím svištivým klokotáním v trubkách
je nehostinnost vyměněna za prázdnotu
oči pak hledí úkosem
tam v jakýchsi podivných pŕlpokojích se
zapomínají věci, vybledávají vzpomínky
„necháme to tak, jak to je“ v tu chvíli znamená
nesmíření
pak ještě kroucení hlavou „vždyt“
a dodává se „vždyt přeci!“
zbytečný vzdor
už měsíce k uzoufání zbytečný
„nechtít“ prsty zadrápnuté za hranu stolu
„jenom...“ šeptnu pak
a uléhám na válendu ve vyklizeném prostoru
jenž kdysi býval bytem

Malátné pokoje II

Prsty si tak trochu vynucují čekání
hladím stůl, beru do rukou různé podložky
a zase je vracím zpět
dívám se do modřínového lesa s bílou vilou
 mezi stromy
„raději“ nedopovím
opírám se o okenní kličku
„jen toto...“
po několika minutách opět usedám ke stolu
počítání dnů, mráz, který udeřil ne a ne přestat
lidé se už před domem neobjevují
„raději“ další slova ale neřeknu
dodám pak možná slovo „ještě“ ale jakoby
 vytržené z naprosto jiné věty

Malátné pokoje III

Tíha vyjádřená barvami nebo hudbou
sotva viditelnými, sotva slyšitelnou
drásavý průchod městem
jako by už jednotlivé ulice neměly nikdy dostat
zřetelný tvar
jako by to všechno co bylo se vykloubilo
sedím o několik hodin později v prázdné
kuchyni
den je nachýlen k soumraku
schýlen k nepodstatnému
tma pak proniká oknem
nakonec mne celého pohltí
v místnosti svítí jen bílá lednice
dávno nepoužívaná
v potrubích zas ten podivný šustot
neidentifikovatelné zvuky na chodbách
nepatrné zapraskání linolea
ještě dole u vstupních dveří pak zaslechnout
štěkot psa

Červený šrám světla
tak trochu upozaduje viny
„ještě“
nadýchávám se k dořečení věty
ale nic podstatného už ze sebe nedostanu
zůstane to už v mém mlčení
v prostoru bílých stěn

Jsem tam, jdu ve stejných stopách, procházím
stejnými místy jako kdysi
to ukolébávající město mne zas vtahuje
do svých bílých pout
další procházky poté už ale neuskutečným
na silnicích zůstávají kupy písku, večer déšť
smáčí starý německý pomník naproti mému
oknu, který byl léta zarostlý a nepovšimnutý
ale mé večery jsou věnovány zapomínání,
škrtání, trhání papírů a vymazávání –
po půlnoci pak už jen tupé pozorování věcí
narychlo donesených z předchozího bytu

Už nepotřebuji hodiny navíc, v sobě tu úzkost nedělních odpolední, přešlapování v malém pokoji, který značil dovedně vytvořenou ohraničenost, přibouchnutost dveří od něčeho podstatného.

Čekal jsem, až se v pokoji setmí, což bylo vždy dřív, než se tak doopravdy stalo venku, díky malému oknu byl soumrak v místnosti o hodinu předčasně.

Zbýval jen nespočet úkonů, ve kterých se stěnávaly minuty, jiný čas přestal existovat, zbývaly je dannosti.

Pak ten pohled, který směřoval na ulici kočičích hlav a na cigánský domek naproti, který najednou zničehonic zbourali a zůstalo jen rumiště, nevím přesně kdy.

Mezi tím patnáctým a devatenáctým rokem života jako bych se stále díval do jakési proluky.

Namáhání očí, vynášení černých čar na papír.
A strach z jejich přetažení.

Došlo k rozštěpení odměřenosti času od září do června, pak prohlubeň, neustálé posouvání ode dne ke dni nedovolovalo nic jiného,

než hledět na bílé výkresy s vymežováním kót.

Do nekonečna jakási strž, klopýtavý pohyb vpřed, svět pokoje, jednoho pokoje se všemi detaily, každý předmět na policích doposud přesně viděn a přesto je to tak zbytečné.

Staré krabice lehce prožrané od molů až tam dole ve skříních z protektorátních dob.

Po čase tam nalézt pár rodinných dokumentů.

Ale jinak nic, šedivá mlha,
sedět pak na židli a mít na dlouhý čas hlavu
v dlaních.

On, který by mohl být mnou

Do města dětství se zase začal vracet. Tedy jinak než tolik let předtím. Vyrážel na občasně potulky po vesnicích a samotách. Viděl je jiným zrakem. Najednou i voda tekoucí po silnicích mu nepřipadala divná jako kdysi, ale nějak příznačná, pro tání v něm. Pokrýval mapu malými křížky a podtrhával místa, jimiž už prošel.

Neustále před očima viděl písek v ulici Sněhová, kam zašel, ani nevěděl proč, během dalšího (ne)návratu do města, kde se narodil. Ty špinavé ulice, neuklizené ještě po dlouhé zimě, náhle hovořily jinou řečí. Průchod ulicí 9. května. Do notýsku si dělal pečlivé poznámky o každé ulici zvlášť. To celé pak zapil jedním pivem ve výčepu U Sirotků.

Zappe

Doslova jsem se prodíral ulicemi, stoupal a zase klesal a někde v polovině jedné z nich, v ulici Na svahu, jsem zahlédl mezi okny název Zappe. Byl to starý dům, ve stylu, který se nazývá sudetská secese, dům typický pro toto město a jeho různá předměstí a vedle další, žlutý s ornamentální fasádou.

Stoupal jsem a zase klesal v uličkách, kde jsem snad nikdy nebyl, jako v mátohách jsem jimi procházel a ptal se jak je to možné, jak jsem je mohl vymazat, jako by se přede mnou najednou rozestoupila mlha, ta má, v mé hlavě, a já najednou viděl a zaznamenával všechny ty ulice a stezky s jejich názvy: Zelenohorská, Rovná, Jahodová či Požární... Na chvíli, na louce, kde jedna ze stezek končila, jsem se posadil na starou nepoužívanou lavičku a díval se na tu odvrácenou část města, bylo krátce po dešti, ještě jsem zahlédl odplouvání těžkých mraků a pak na cestě zpátky, těsně pod vyhlídkovou restau-

rací Petřín, sluneční paprsky osvítily část vozovky, zvedl jsem pohled trochu výš a v proluce, která tam snad nikdy nebyla, jsem zahlédl rodný dům, připadal jsem si jako cizinec, který do onoho města zajel poprvé, v sobě všechny ty Berlíny, Berny, Paříže, najednou jsem to viděl, protože to bylo něco naprosto jiného, než co jsem znal, ta nepodoba mne omráčila, přestože jsem mohl jít poslepu, vždyť jsem tam byl snad po tisíci.

Ustrnut jsem pak marně hledal cestu do druhého bytu na okraji jedné z vilových čtvrtí.

Neprostupná mlha, která mne obestírá, mizí a zase se objevuje, snažím se jí probít, prokou-
sat, cosi zahlédnout, vše působí naráz a ani
vlastně nevím, co je skutečné, co už minulo a co
je trvalé, co se vytratilo a já o tom nic nevím
nebo nechci vědět, co jsem opomněl, vyškrtl.
Tak. Prostě řečeno.

Bílá propast, která skrývá týdny a měsíce života a jako bych si to každou procházkou kolem kostela uvědomoval a zároveň nechtěl přiznat a na jednu objevení stezky, pěšinky, kterou jsem absolutně netušil, nikdy, vidím ji poprvé a teprve když dojdu na její konec, zjišťuji, že to místo znám, jen jsem si myslel, že to byl pouze dvůr, to ten zátaras, který mi zabraňoval. A co když tam ten zátaras ve skutečnosti není...

Celá léta jsem procházel tím městem stejným krokem, žádné odbočení, nikdy úkrok stranou, tak tam teď stojím, bez hlesu, bez pohybu, pak se rozejdu a zase se zastavím, pozoruji vše okolo, opírám se o cihlovou zeď, přecházím asi přes bývalý výběh pro psy, poznávám to podle čtyř bud, tak podivně rozhozených, podle kusů řetězů, kterými byli uvázáni, pak stezka pokračuje až na místo, které tedy dokonale znám, lavičky, usedám na jednu z nich, podívám se za sebe, dozadu, je to asi patnáct metrů: docela jiný výsek města.

Jako bych rekonstruoval vlastní život. Paměť několika míst, ve městě, kde jsem vyrůstal. Jako bych se snažil poslepovat zlomky, útržky. Můj život je ale rozkouskován na jednotlivé dny, nemá spojitost. Nemůžu myslet v celcích. Do nekonečna jsou mi přisouzeny části, rozcupeniny, osamělé věty. Probouzím se do dnů, o nichž nevím naprosto nic.

Dopátráváš se paměti
ulic, zabahněné ulice, kdesi v tvém rodném
městě
které jsi zapomněl, vymazal
teď se tam vracíš
jinak a trochu neúčastně
a hledáš tam cosi, co už stejně nebude možné
nalézt
někam se vydáváš a vlastně bloudíš, protože
chceš bloudit
nebo procházíš stejnou ulicí
v patnáctiminutových intervalech
zaznamenáváš déšť, sněhovou vánici,
neprostupnou mlhu
hledáš minulost, která je ale jiná, než ji znáš
než jsi ji mohl poznat
to, co ti zbude, bude jen něco velmi
nepatrného
možná jen náznak nějakého dávného pocitu
třeba ta halda písku nebo ten břechtanem
obrostlý malý žlutý dům po levé straně
možná že ale vůbec nic, nastupuješ
do autobusu

a počítáš stanice od toho místa
až se dopočítáš deseti, vystupuješ na kdysi
známé zastávce, poblíž domu se zapovězenou
zahradou

Ticho, které má zas jen vyčítavou tvář
všechno ostatní mizí s pohledem, který naposled
věnuješ borovému lesu
v čase odjezdů;
červená tramvaj, která prořezává údolí
odváží jen něco nedořečeného:
ten kýmácivý přetlak vzpomínek nosíš pak
už nadobro v sobě

Přebývám v jakýchsi „kasárnách“
odnikud nikam
omezen na vstupní dveře
pár hodin pozorování hostů co sedí právě
u oken
přeškrtaná blízkost
ani k vnitřnímu hněvu už nenacházíš odvahu
všechnu svou energii tedy dáváš do způsobného
posedu
na to, aby aspoň dnes káva neukápla na
kostkované sako
za tebou hrající vyšeptalé rádio a tvá vlastní
bezmocnost
už se tedy nesnažíš
alespoň nyní ne
chodíš klikaticími se ulicemi
ta nepřímost je pak v tobě nějak, zdá se,
zakotvena.

Další dny zamazáváš černou tuší

Dva večery v horečnatém městě

Už si to nedokážu tak přesně vybavit
tlumené přítmi: tlumený hlas
bar, který byl situován někam směrem k jihu
města a jenž mne uhranul v popůlnočním
rozechvění
jisté nálady, které mne pohlcovaly
ze strany pak najednou na mne začala
promlouvat žena, jejíž existence mne celý
večer omračovala
indisponován minulostí se zmůžu jen
na několik koktavých vět
ona je ale uprostřed vyprávění, chce mi říci
něco, co doposud všem a snad i sama sobě
zatajovala
v půl páté ráno ji líbám na tvář, voní tajuplnou
nocí
mé kroky se noří v čerň mezi činžovními domy
na jednom z kopců onoho prazvláštního
města

obraz té ženy mne pak pronásleduje celý
následující den
ale možná, připouštím, že to, co mi vyprávěla
nebylo vlastně určeno mně osobně
ale cizinci, který seděl vedle ní a ona si ho jen
vybrala v davu lidí

Druhý den večer vidím její oči
trochu zmateně, ale přesto se usmívá jako by
její oči chtěly říct:
„nejsi pro mne tím, co pro ostatní“
chci jí políbit ruku, tvář, oči, ale dělí nás barový
pult
objednávám si konečně bílé
a sedám si ke stolku s výhledem k barovým
stoličkám
dlouho a upřeně ten prostor před sebou pozoruji
než mne odtamtud vyprovodí hrozivý kašel
platím pak s kapesníkem u úst, z očí mi tečou slzy
poslední zachytitelné vjemy vnímám jen
v jakémsi horečnatém snu, z něhož se
probouzím až druhý den těsně před
polednem v penzionu na okraji města

Možná nakonec to jediné co zbývá, je psát
až do chladných rán
s duší vystavenou větru
díváš se pod světla, když procházíš poté ulicemi
ještě dlouho neprobuzeného města
nechat svou existenci plynout, tak jak je
nechat ji za sebou
sám procházet zmlklými parky
až do průchodu prvních lidí
jako by nikdy nic
jako by nikdy nic poté

Jak vrátit čas uplynulých tří měsíců, jak je kamsi vtěsnat, vmezeřit, nebo naopak vynechat a dívat se na ně s nezúčastněným odstupem, jen třeba nahlédnout, jen tu a tam se přiblížit, cosi korigovat, vylepšit nebo se jen slepě dívat, být strnulý.

Tři měsíce, se kterými nelze nikam pohnout, jsou zde, ale co s nimi, od prochládlého času ledových bariér po pučící stromy v zahradách kdesi v ovocnářské kolonii Třešňovka, řeřavé léto uprostřed jarních dní, říkám: nic si nepamatuji, nic o čem by se dalo mluvit, šedý povlak, dny, jako když nejsou, nikdy nebyly, nebyla možnost je uchopit, protekly, nadobro zmizely, zanechaly možná jen podivný pach, něčím nasládlý a navoněný, nebylo nic, jen několik procházek po okolí města, kde se dříve bylo jen nahodile, se zaznamenávaly zákruty ulic, stezek, nároží, průchody mezi domky a chatkami, někde mezi alejemi, keři a podivným chomáčím na trnitých větvích, vyškrtávalo se jedno období po druhém, pak pokus cosi zastavit a říci: ještě ne.

Ještě ne, někdy jindy, ale ještě ne teď. Dlouhý pohled z hotelového okna o několik dní později ve výletním městě vzdáleném asi 80 kilometrů od prvního domova, hledám pak nutnou změnu, vracím se k sobě, chci popsat zvláštní tlak, který na mne dopadá, doslova jako by naléhal.

Převlékám si postel, scházím dolů na studenou večeři, soumrak, přemýšlím o dávných dnech, od kterých mne dělí skoro patnáct let, jiné město, povlaky, ornamenty na kobercích a ve vstupních halách, jsem doslova posedlý jedním obrazem, několika ulicemi, neustále jimi v myšlenkách a ve snech procházím, stále stejné počasí, stejná nálada oněch dní...

Přinášejí mi talíře se šunkou a sýry, zeleninou, ošatky pečiva, nabírám si cosi jen namátkou, sedím o okna s výhledem na ulici, kudy se přichází, přijíždí do hotelu, dnes už ale žádní hoteloví hosté nedorazí, otáčím se za sebe, je nás tady jen pár, možná deset, možná, že jsme už všichni, trochu ty lidi kolem sebe pozoruji, úkradkem, tu a tam zaznamenávám barevnost šatů, večerní pleť žen a posunky mužů směrem

k nim, ale možná, že chtějí jen tak gestikulovat, dělí nás metry, tento večer si myslím, že nás dělí celý život, setkají-li se ale naše pohledy, ženy a muži se maličko usmívají, můj dokonale padnoucí šedý oblek mne vrací do jejich společnosti, společnosti realitních agentů a různých dealerů se vším možným, oblek mne vrací do jejich představ o mém povolání, tipují, takže asi příliš nevybočuji, ještě že tak, tento večer chci být aspoň trochu s nimi, aspoň v jedné místnosti, trochu se raduji, ale vnitřně, navenek upjatý výraz, trochu se za něj stydím, mohl bych se lehce pousmát, ale nejde to a do konce času vymezeného na večeři s tím asi nic neudělám, tak možná zítra, zítra se o to pokusím, servírka ještě přináší talířek s olivami, neodmítám, zachytávám její už trochu unavený, ale srdečný úsměv, pokládám ubrousek vedle vidličky, neslyšně přisunuji židli, neznatelně se ukloním, snad na omluvu, že jsem se nepřipojil k úsměvům a ševelení jejich rozhovorů a mířím do pater, zanechat za sebou den, týdny, měsíce svého života...

Přidávání dnů

Vyprošuji si nenápadný den. Den, kdy prší, kdy listy poletují sem a tam. Přeji si podzimní mlhavé dny, aby už přišly, a ztratit se v městských uličkách a ne se ztrácet v utajených a nekonečných chodbách tohoto podivného hotelu, který je mi stále v patách. Probudím se ze snů a vidím směrovky do budovy C – Konferenční sál, těsně před nosem a pak vlevo a za roh, a pak se to zas všechno ztrácí.

Ráno si vařím čaj. Pojídám sušenky, které tu zbyly z období „předtím“, dívám se z okna a shledávám, že se příroda všude kolem naprosto změnila. Mnoho listů je už dole na zemi, větve jsou holé. Dny jsem nepočítal, takže nevím naprosto nic, nic o poklesávajících teplotách, o hlášení dešťů na celý příští týden. Uzavřen v temných místnostech někde mezi Salónkem I a Salónkem X už si nejsem ničím jist, rozeklán vrávorám, potácím se, nedržím rovnováhu, jen ještě občas najdu odpovídající slova

a také mám v sobě ticho a zlobu, chce se mi křičet, ale nevím, na koho, nebo možná i ano, ale mlčím, propadám se do onoho mlčení, propadám se stále hlouběji, pak už se jen modlím, aby tomu všemu byl konec, cosi šeptám, nikdo mi naštěstí nerozumí, minuty se příšerně vlečou...

Krátce po půlnoci pak jedu autobusem domů na druhý konec města.

Ráno, jiný den. Krokují pokoj se šálkem kávy. Přidat si tak jediný den a pak ještě další a další...

Rmutné děje
zastavení v opaku, v jejich nevysledovatelnosti,
se kterou se setkáváš na místech odchodů
ten pocit ztrát pro tebe znamená plochu
jednoho autobusového nádraží
ten zanícený a zjizvený čas
schodiště mířící k lesu, na které pak navazuje
už jen úzká pěšina
vidíš tam svou postavu posledního dne
prosince před třemi roky
děje se pak do sebe zasouvají nebo se jen lehce
překrývají
registruji tušený nepohyb
tu pomalou strnulost, když sestupuji
Kokonínskou ulicí na místo, kde si pak
představuji svého otce s hnědou aktovkou
někdy v polovině sedmdesátých let
v tom nezúčastněném těkání mezi povinností
a důstojným přežitím
matoucí jevy, rozmlžené v dopředu
naznačených nesouladech a v míjení slov
v (ne)podstatných prostorách horního bytu
starého sudetského domu

Procházíš dvěma prázdnými pokoji
na pootevřené skříně se ti promítají filmy
co se kdy událo
vytřeštěně na ně hledíš
a pak to zmizí
a zbývá jen zašedlá bělost stěn
do kterých se už nevtírá žádný obraz
ani nevíš, co máš přesně cítit
poslední pohled věnuješ parketám
nikdy jsi je předtím neviděl
pokrýval je hnědý šrafovaný koberec
uchopíš tašku –
příště, až přijedeš
už tu bude jiný byt
zatím ale nevíš, kde
takže vlastně jen něco stále opouštíš
ten pocit se tě ještě drží
když čekáš na příjezd autobusu
na zastávce, na kterou jsi přišel o půl hodiny
dřív, než jsi měl

Dny jsou jako cáry roztrhané větrem
po mnoha úderech zbývá jen unavené ticho
vyplněné procházkou po nevhledných
perifériích
v prolukách mezi domy, ve kterých už léta
nikdo nebydlí
stoupám štěrkovou cestou až k dřevěným
vrátkům, u kterých stezka končí
ale já jsem jakoby vpuštěn těmi dvířky do
osamělého trojúhelníkového dvora
pravděpodobně staré továrny
vidím nápisy odkazující k výrobě
předválečných bicyklů
prodírám se starými reklamními tabulemi
a nacházím tu a tam strojní součástky zapadlé
v písku
nevede odtud žádný jiný východ, obejdu tedy
celý dvůr a zase se vracím štěrkovou cestou
zpět
Nusle, Malakoff
nevím, dva podobné zážitky mi splývají
meztím roky
teď v cele tohoto pokoje na to vše vzpomínám

přecházím od ničeho k ničemu
nebo jen přerovnávám jako kdysi předměty
na policích
zbůhdarma pak vycházím ven
kolem červené budovy oční kliniky
kolem nových obchodů, které nahradily malé
samoobsluhy
a snažím se dostat až na okraj Vidoule
jdu borovicovým lesem a nechávám za sebou
tento teplý leden
všechny své dny a představy
jaksi oproštěn se doslova vrhám na modravou
(aspoň v tomto předsoumračném světle)
silnici
přesně opisující vrstevnici
za prvním hrbolem se ztrácím
a mizím v padesátimetrové prohlubni
v tichu navždy chybějících hodin

Bílá mlha

Mluvím o návratech
ale ty jsou jen v představách tohoto bytu
který má možná cenu jen pro stále
odečítání dnů
hovořím o návratech do ztracených měst
„Pro...“, ale nedoříkávám
slovo „musí“ má desítky vyznění

A pak sedět v prázdném bytě
nehotový obraz
roky ho nedokážou nahlodat
už to zůstane na stejných místech
po odchodech
a trochu provinilých návratech zpět
barvy jsou pomíchané
a v jakémsi nesouladu
nikdy nebudu znát jejich pořadí
ani jejich skladebnost
vše zůstane už hrubé
stejně jako můj hlas po probuzení
když hovoří do ztichlých šedých stěn

Vracíš se do toho města vždy s přemírou slov
určených k vyprávění
každou hodinou je ale někde ztrácíš
až pak pouze mlčíš tváří v tvář vytrvalému dešti
v tom stejném pokoji
nyní naštěstí bez nábytku

A pak řekneš šest let
ale je to mizení
je to ten potácivý obrat
ve směru dolů
a pak k tomu ještě přidáš: bílá plocha
najednou předsazená před to všechno
ptáš se sám sebe jak je možné s tím žít
ale vzápětí si odpovíš
že je to jen dobře známá myslitelná chyba
vybočení, jít směrem po okraji hustníku
že to vlastně nemusí znamenat vůbec nic
„že...“ a pak už nedopovíš
do konce dne už se jen přehrabuješ
ve starých novinách
rovnáš knihy do malých komínků
pro větší přehlednost

A pak se, ale o několik hodin později, vidím
na druhém konci vagónu metra absolutně
bez výrazu
někde v sobě cítím možná skrytý úsměv
ale ten je asi jen mým preludem
ve voze je množství lidí, asi jedou také
z nějakých večírků a slavností, vždyť je pátek
těch lidí je asi dvacet, ale mně to připadá jako
celý rozjásaný a roztančený dav
nedívám se nikam
tedy někam se dívat musím, před sebou plakat
upozorňující na zhoubná onemocnění, raději
odvracím hlavu
ještě si zkontroluji obsah tašky, zda jsem
náhodou nic nezapomněl, vždyť jsem odešel
tak nakvap
sedím, dívám se tak trochu tupě
a naslouchám hlášení jednotlivých zastávek,
abych nepřešel

Vlastní pokoj

*Ten šírající pohled do černé tmy
postupně znehybní prsty na dece
představovat si to přesně vteřinu po vteřině*

Pokoj je najednou nehmotný
stejně jako věci, které si přenáším z jednoho
bytu do druhého
dívám se pak na malou dřevěnou rohož
v koupelně
jak na něco mile cizorodého
co mi vlastně ale vůbec nepatří
jen tak se mírně čehosi zachytávám, když
vracím tubu od zubní pasty
do zadní přihrádky

Jsi v pokoji obklíčen slovy
chladnými zvuky
všechno to do sebe náhle vtěsnat
ten neurčitý záznam života
v místnosti s lehce nakloněným nábytkem
vést ten dávno odepsaný rozhovor
s vlastní prázdnotou a bezbranností

*Noc ukrajuje nudu, pozdní lítost
zahleděn ve špinavý popelník
pochybuji o slovech následujícího dne*

Rozbít tu skrytou představu dětství
emigrační sen
modré záclony, které jsme každý týden strhávali
dolů, prali a zase věšeli zpět
pronikavost vět odmítání
„nic neměnit, není to dobré“
a šeptem pak: „nemá se to“

Jen jisté tónování šedi
ostatní barvy už léta – chybějí
jako by ani na ně nikdy nezbývalo
jako by ani nikdy neměly být
vše takto ponořené do studené lázně
začíná postupně tuhnout
pohyby, které po čase zvláčněly, už nejsou
vůbec patrné

Chvilkové záškuby
při procházkách v horních částech města
odstíny
chybné kroky
zmatené věty, které se propadají kamsi dovnitř

Nulový bod

*Osekáno. Drsný škleb, který ale nic nenaznačuje.
„Nebude to“. „Nejde to“. Ani jinak.
Následuje jen další neurčitý škleb.*

Cítíš někde v sobě tu podivnou pachut'
drásá tě
už pak ani nevěříš pohledu z okna
dokonalé zatmívání!

Nulový bod má vždy tak trochu barvu
ocelové šedi

Tvé horké studené tělo zbrocené potem
je někde v hloubi tohoto pokoje
sama pochybuješ
sama si netroufáš tvrdit nic víc
než jen to, co pominulo
náhlé vzednutí, záklon
odpovídáš na něco, čemu já se už vzdaluji
poslední pokus
poslední proniknutí
které je ale už za hranou všeho

Před Tvým probuzením

Zase jen jakési nazelenalé světlo
ploché a nevýrazné
ničím každý den svou přítomností
ten dusný březem jenž se až příliš zadírá pod kůži
ve tmě Tvé bílé jakoby nehnuté tělo
teď možná i spící
jako by tu ani nikdy nebylo
studený pot, který mi stéká někam dolů
už dny nemluvíme naprosto o ničem

Projít subjektivní krajinou
nechtěně nebo nečekaně
naše vratké kroky
naše nesouvislé odpovědi
teď když Tě vidím vyvěrá pocit poslední
možnosti
hořce zapomínám:
pronikání krajin
které jsou jen v mé mysli, v mých představách
všechno, co odmítám
se mi obloukem vrací
procítit pak závěrečnou větu
tu, na které už ale vlastně vůbec nezáleží
lehký opar
dotýkám se mlhy, zdí, různě polepených plakátů
na zdech
jdu prosluněným městem
strnulými pasážemi ticha

Všechno jízlivé se pomalu vytrácí
zůstávají jen divné hlasy
kroky v neprošlapaném sněhu
červeň pramenící z dlouhé nejistoty
tolik a tolik Řečeno
tolik a tolik Zamlčeno
povídáme si ve skoro prázdných pokojích
Tvá tvář je opřena o zrcadlo
Tvé oči, které neznatelně slzí
náhle tvář schovaná pod polštáři
otevírání okna
poté barvy
tma, světlo a zase... tma

Ten divný prstoklad
nám odebírá i poslední zbytky iluzí
sněhem přeškrtané obličej
postavy ve strnulé póze
otázky mizící v povlovné zbytečnosti
chtění: tak nedůstojné
navzdory stráním, které tak pomalu mjíme
zasouvání dnů
pamatovat si ještě jemné olíznutí číhší rtů
než zas ranní autobus rozseká realitu
do mrazivých odlesků

To ticho už nám asi zůstane přisouzeno
pohybujeme se v jakýchsi štolách paměti
průchody, rychlá přemístění;
předčasná vybočení
směr dávno již neznán
vše pokryto prachem
procházíme jím pak v jistém předklonu
s hlavami podivně natočenými od sebe
bojíme se –
víme už totiž, že to nic
je trvalé

Rozchod v nehybném městě
pravoúhlé ulice
počítám minuty: 16.21, 16.23
divná barva očí
ještě je možná nasnadě, ještě je třeba čas, ještě
pak už ne!
pak už zas cosi chybí

Zasahuje mne pláč hnědi rozvráceného města
unylých nepřítomných pohledů
stále stejných barů s tím vším co se mělo
opustit již před patnácti lety
to všechno ve mně vyvolává pocit
že nelze nikam dohlédnout
jen si stále v sobě pěstovat tu drsnou masku
beze slov
a že jakýkoliv radostný pocit se velmi rychle
vytrácí
ještě se zastavuji, kolem mne přejde několik
chodců, možných návštěvníků takovýchto
barů
poslouchám jejich řeči, které ilustrují
ten strašný neposun času
a mé nekonečné stěhování

Postupně se vzdaluji představě sama sebe
ničím pak svůj obraz vytrvalým mlčením
vidím se v cizích postavách
pak zas zavírám jakési domovní dveře
do setmění bloudím ve čtvrtích vnitřního města
zapisuji si názvy všech ulic, jako by to bylo
kdovíjak důležité

Zatarasím si cestu ke slovům
jdu pak městem odněkud nikam
mezery, pauzy, hlušiny
srpnový čas je mi tak nějak odejmut
lehce znervóznělé prsty ťukají dávný rytmus

To, co tě zraňuje
jsou vlastní kroky v temných ulicích
potemnělý zrak, kterým se díváš vstříc
uplývajícím domovům
o kterých nechceš nikdy nic říct
které dovedně zatajuješ
stejně jako svůj život

Přibližoval jsem se pomalu k jejímu bílému
nahému tělu
tam někde v černých pokojích na kraji města
odtažitých a odtažených od všeho ostatního
někde v hlubinách našeho zdvihání a kolísání –
v temnotě naprostého zapomnění

Náhle I

Netrpělivost času
držet ještě v rukou den, přeji si postupné
rozpadání
stezka vedoucí lesem mající podobu listím
zapadaného schodiště náhle mizí
v jiném příběhu
vracíme se
ty s neúčastnou tváří
já s myšlenkami na předloňský Berlín
v metru divné políbení ruky
nakonec východ z jakéhosi tunelu: žebráci,
kachle
chtěné štěstí zas jen v mráкотných stavech
očekávaného utnutí

Záznam, ne jen zanikající obraz

ničíme bezprostřednost
přidušený pak výkřik o krajnostech
o něčem prý dávno podstatném
co? dáváme rychle zapomenout
trhnutí, šálek kávy je popostrčen
 blíže středu stolu
malé ukápnutí
čas, kterého se dobíráme nazpět
zpomalenost pohybů v různostech našich
 představ o pomalosti
kdosi pak vchází do dveří
oba dva instinktivně zaznamenáme tvář
 příchozího
pak ticho: šedé obrazy nad barovým pultem

Náhle II

zabořit rty v Tvou nepřístupnou část
divné pohyby hlavou
při hledání páčky, otevírání a zavírání oken
tvé zkusmo drtí svou bezhlavou náročností
a nepředložeností
náhle je zas vše utnuto v šed'
ty o tom víš o několik hodin dřív
zkřivení úsměvu
slzy, které pak nabízíš někomu jinému, cizímu

Vlaky, nyní rozumíme míjení
nic nepodstatného nám není cizí
protože... a pak únik od nasládlých slov
pak budou možná i chybět
ale spíše je to jen podoba matení
a obluzování
ničení výchozích předpokladů
pak čára, výrazný škrť
tak výrazný, že se až divím
vlaky, v nichž ujíždím touto nocí
ještě možná naznačí jinou, další přibližnou
možnost

Teď strnulost:

mátožná přibližnost nepřítomných hlasů
zítřek, ještě v něj možná věříme
tak, že otočením hlavy dáváme najevo svou
opodstatněnost
o které si ale často myslíme jen to nejhorší
obkružujeme les, pole
na nedělních výpravách za svou necitlivou
samotu

Upřený pohled teď značí
vyrovnávání s věcmi
v dusnosti čar, které tě protínají příčně
chvilkové radosti pak zapatlané smolou
i pochod, vždy tak ovlažující
je vláčen zdušenou nepřítomností v opožděných
slovech

Bolestné setrvávání věcí
když odcházíš odněkud předčasně
kdy soukáš ze sebe neumělý pozdrav
zanikání věcí je v tu chvíli jediné, co ti přináleží
zapomeneš pak svou ledabylost
a nahradíš ji topornou robustností
 neurčitého pochodu
napříč náměstím

Čekání na detail
na letmý zákmit
tě odhazuje až na konec místnosti
ve strnulé póze, kterou pak předvádíš když jsi
zřetelně mimo
mimo tento sklep
mimo tento šum
čekání na jemný pohyb prstů
někde ve vzpomínkách
díváš se nepřítomným zrakem
a přitom komusi na cosi odpovídáš
„bylo“, „je“, „samozřejmě“
není nic
odcházíš Husovou ulicí
v předtuše dalších nocí
ve kterých nemůže přijít uklidnění
jen pozorování
vytrvalé pozorování nařasených závěsů

Nikdy už ze sebe neshodíš tu děsivou tvář
přejemnělosti
vždy přesně a pečlivě k čemusi nastavený
za sebou opar nechtěné nenáviděné samoty
není ti dovolen ani jeden třeba i zbytečný pohyb
navíc
uzavřen ve své solidnosti, které už na konci dne
chybí jakákoliv síla něco změnit
do temene hlavy vražena netečnost
když jdeš, pak ještě před setměním, vzduchem
špinavého města
míjíš tmavohnědé činžovní domy s vytrženými
zvonky
a vytrvale zas čekáš na první ohlášení noci

To mimovolné nanášení „barev“
tě neuspokojuje
drásavé obrysy, které se před očima tak
 podivně vlní
ti pak vytrhají uhel z prstů
sesedáš pod parapet
za kterým je to velké náměstí
a s ním i to hemžení lidí
jakoby najednou konec
tak prostě řečený
oplachuješ si prsty v trochu narezlé vodě

Jemné povrchy připomínající hlazení
nepotřebují žádná slova
jen vůně, pachy; prostor ticha

Díváš se jakoby zezdola. Pohled, který nikam nesměruje, a tma, která více než jindy pohlcuje. Ještě slyšíš kdesi za sebou její hrdelní hlas... Ale dosti z dálky a jaksi nepřítomně, nebo pro tebe nepřítomně. Strnule se díváš na činžovní domy. Malý dav, který tě někam unáší. Ten hlas je od tebe vzdálen šest let. Díváš se do černoty ulic s nejasným probleskáváním žlutavých světel, heren na hlavní ulici vedoucí na náměstí s vchodem do podzemní stanice metra. Schodiště. Míjíš divné stánky ve fosforeskujících barvách. Tak to oslepuje. Tvá minulost je ale šedohnědá.

Vědomě lžeš
a zamlčuješ místa svých pobytů
jiná města, jiné ulice
jistý sled úkonů, které si ale nepřiznáš
být jinde – dávný imperativ
teď právě kdy civíš do špinavých červených
vitrin na dalším neznámém náměstí

Udaná adresa. Nepřesně se pak vyjadřuji, také se opakuji a převracím slova do nesrozumitelnosti. Šeptám. Zvyšuji hlas. Polykám koncovky. Mizím nočním městem, někde na jihu, bez možnosti se dovolat posledních dnů.

Nebo toho, co se stalo před několika minutami.

Zůstává jen nevýrazný obraz. Tušení.

Prodlužující se stíny podvečerních chodců.

Šero prosincového odpoledne

V odlehlých cizostech
domov nacházený pohozený na ulicích
vzdáleného města
skláním se k chodníku
klečím
za sebou slyším jak někdo vykřikl slova
„das muss...“ a zase zmlkl
pak je už ticho
procházím kolem tušených zdí
mých vlastních konců

Lidé se dotýkají špinavých parapetů
v mezipatrech
unaveně pokládají prsty
středa: další den jejich neposunu nikam
cítí to ale, prostupuje to jimi, nemohou na to
nikterak zapomenout
zase jen stoupají do schodů
činžovní domy v jedné z ulic mají naprosto
stejně vchody
se stejně podobně blikajícím číslem po pravé
straně dveří
a s podobnými osudy: dá se to poznat z jejich
lehce klátivé chůze a do sebe ponořených
pohledů
nikomu nic neříkají, jen tu a tam utrousí pár
konverzačních frází, které je však zmáhají
o to víc

Jen třívteřinový výsek
spoje podzemních drah v jiných intervalech
jen příchod lidí
zbytky čehosi, s čím hledím v tmu
zahlédnutí
to náhlé trhnutí postav ve vybledlých pláštích

Zatuchlý přival slov
ještě, mezidobí
roky, které dovedně ztrácím
zaškobrtávání
asi nutné, při této cestě na nábřeží
pomlky, šedavozelené obrazy mihotání
a opouštění věcí

Zkroucené prsty, do toho promluva
od vedlejšího stolu
„Ráda bych, prosím tě“ za chvíli „Ne“
pak se to ztrácí v šumu
setkání několika párů očí
žena, která projde zrychleně za tvými zády
muž, který odchází až za několik minut po ní
stejným směrem

Unikám stejnosti
nahodile, právě tak jak žiji
slova si ponechám někdy na potom
odjíždějící souprava metra
vidím postavu, která směřuje ke stanici
těžký černý plášť
a pak se mi náhle ztratí v davu lidí
na město už jen padá špinavý sníh
muž, který opět přichází na nástupiště,
najednou v ruce drží tašku a trochu
zmateně přechází
přijíždí tramvaj a zase tam není
na ulici se pak snáší cosi těžkého

Pojmenovat jistou zlobu
za těmito skly kavárny
mrazivý dotyk prstů
vynucujících si soulad
nebo soucit
vše mezi tím mizí ve stálých prohlubních
hlas, který by mohl cosi kamsi posunout
najednou mlčí
tak jako...
opakuješ si pro sebe
už ale beze slov, stisknutými rty
prsty, které pak zase pozoruješ
jsou už pak nečinné
jsou položeny na stole
v naprosté nahodilosti
zápisník, tužka v jejich blízkosti
najednou vzbuzují lítost:
úterý věnovat procházkám–
Pivovarské rybníky, kolem nichž asi hodinu
kroužíš
v tobě vyvolávají matné vzpomínky na dětství

Domovy, které jsou roztrženy
které možná ani nemá cenu takto nazývat
zůstává jen plochý prázdný prostor
neustále prozkoumávaný chůzí
po sta metrech vždy ta stejně uzavírající mlha
děsivý povlak města
přesto své procházky opakuješ až do vyčerpání

Hlas, který po několik týdnů v tobě vůbec není. Chvějí se mi prsty, když v pokoji, ve kterém nechci být, sedím naprosto strnulý, naprosto tupě hledím, chvíli na bílou stěnu, chvíli do okna. Jen čas jsem opomenul pozvat do této strnulosti. Možná, že čeká někde na chodbě, abych jej vpustil, a možná že ani není před domem, že je někde daleko daleko pryč. Říkám si: jsem v Berlíně, jsem v Berlíně. Pak se rozhlédnu, ne, jsem stále zde, v bytě na předměstí svého Neukoellnu, Neukoellnu, který nosím v sobě. Ve své otupělosti se vracím k jinému městu, k mlžnému městu s kostelem na horním náměstí. Jak dlouho už jsem kolem něho nešel. Vidím jen jeho obrysy, hnědé cihly, ze kterých je vystavěn, ale všude je bílá mlha...

Ještě tam je
ten strach z roztroušených dní
neskládajících se v celek –
„nikdy“
to slovo pak zamrzá na rtech
ještě stále je tam ten strach
že dny nemohou držet pohromadě
že musí zůstat takto osamoceny

ve svém trčení

Jako by prvek neustálého zamazávání
a přeškrtavání čehosi
byl v mé osobnosti trvale přítomen
jako by vždy po období zdánlivého klidu
následovalo rozechvění a znejistění–
klid vilových čtvrtí je mi dán jen k občasným
procházkám

*Hlava zvrácená dozadu
kdesi na stole plný popelník
značící rozčarování –
jedinou pojistkou jsou pak další nudné dny*

Smlčené dny
lehce a postupně drcené sny
kde slova „ještě chci“ zanikají
v hlomozu zavírajících se dveří
břečťany, zarostlé zdi
cesta k dětství je pak už navždy něčím uzavřená

To ticho pak už nezná jakýkoliv soucit
možná jej ani nikdy neznalo
stoupám do kopce nad místem zvaným Střelnice
tam, kde je hotel Sport
kam jsem chodil se psy v dětském věku
stromy, které tam už dnes nejsou
rozestavěný dům snad už dvacet let
všechno je skoro tak jak má
jen mé kroky bloudí ve čtvrtích jiných měst
vzpomínám na Steglitz – Südwest Corso
mechanicky se otočím na město
to, které se neustále vytrácí z mých vzpomínek
pokračuji dál: nesouběžnosti, úniky, slova
řčená napůl

Všechno je tak vratké
pochybují o vlastních krocích
stejná náměstí s obřími obrazovkami na kterých
se čtyřadvacet hodin denně nabádají občané
k „uvážlivému“ nákupu
mé kroky pak směřují do parků
možná, že záleží jen na takovýchto maličkostech
to osobní dávno pohřbeno
obcházím lidské příbytky ve čtvrti za největším
parkem a nahlížím nesměle do jejich interiérů
v šest hodin ráno odjezd z města: opouštím
něco, k čemu jsem stejně nikdy nepřilnul
opouštím město, které mi, přese všechno,
zůstane cizí
v hospodách stále ty opičí masky, co vyřvávají
po každém dalším panáku, po každém dalším
vstřeleném gólu
pak projíždím zeměmi a vzpomínám na setkání
na neposečených zahradách

Tunel, pak podivné zákoutí
zachytit stopu hlasu, dávno nepřítomného
zapomenutého a snad i zatracovaného
mlčet pak v prostorách jakéhosi šedého hluku
natočená tvář dnes značí chybění

Odsouzen k nehybnosti, k nepronášení slov, tvář, která se nikterak neprojevuje, za ní obraz města, kde platily všelijaké zákazy, varování, nakázání a omezení a také předpovědi a předtuchy, nedalo se mluvit, nebo aspoň tak jak se chtělo nebo zamýšlelo, a v tom tichu, v tom nekonečném tichu se vytvořila mlha, která vše postupně zahalila, trvalo týdny nebo dokonce měsíce než došlo k naprostému zahalení, vymazání, vyškrtnutí z paměti, zapovězení, ano zapovězení, že se již o tom nebude mluvit a že já hlavně nikomu nic nepovím, petlice byla dovedně zasunuta, svět se mohl bez uzardění odehrávat ve vymezeném území, jedno schodiště dolů a jedno nahoru, do prvního patra, to první naprosto holé, bez květináčů, to nahoře naopak s květináči na každém lichém schodě, za vstupními dveřmi do domu ošoupaná ratanová křesílka, dům shrnutých koberců po proběhnutí psů a zacvakávání dveří a vrátek, aby se oddělilo to soukromé, docházelo k odposlouchávání propojených telefonních linek, aby se o tom u večere nechtělo hovořit, ano i já si zakazuji o tom

mluvit, po léta, nepřiznávat se k tomu a upadat do dlouhého mlčení, mlčení, které může trvat i roky nebo až do konce života, mezitím odchody z onoho domu, dva pohřby v měsíci prosinci jednoho roku, v jeden jediný den, zapomenění, touha na všechno zapomenout. Už si nic raději možná nepamatovat.

Listopad 2007

Pochopit mráz
rty, jež se nepohybují
kamenitá zídka, o kterou se opíráš
listopad ve svých prázdných dnech
zná jen ztišení
slova zanikají v dobrých úmyslech
zničit vše předchozí
beze zbytku v jakési nulové výhře
že...
„že by bylo možná...“
„že by bylo možná lepší...“
jak?
otočení se k lesu
modrá turistická stezka vedoucí do nejbližší
vesnice

Podobné úklony hlavou „ano“, „prosím“, „tak“
překládání prstů přes sebe znamená čekání
nebo: bílé město se svými dlouhými měsíci
naznačená vzájemnost
tvář viděná u stěny kavárny
stejně nebo podobné zakrývání
prsty pak přiložené k očním víčkům
„prosím“, „děkuji, zaplatím“
pauza, ticho
zvuk staré kasy
ulice protáhlé do šera

Nakonec to budou jen bílá místa
avšak s přesným označením: kóty, vyvýšeniny
nakonec to budou jen označená a vykolíková
území se znemožněným pohybem
s vlastními prsty, které se budou neustále
dotýkat plotu
stále ta stejná zahrada.
A všude ploty a zdi.

Šedá plocha náměstí se pojí s deštěm
s deštěm smíchaným s bílými vločkami
několik dní majících ledový povlak
bráním se dešti dokonalým skrčením:

 k nepromluvě, k nesetkání
pak se tam po letech vracím
opakovaně
procházím stejnými místy
dotýkám se plotu bývalého letního kina
a sleduji postavu v černém plášti připomínající
 mne před mnoha lety

Bílá mlha

Cihlový kostel.

Sepjaté ruce.

Lavice, kde sedíš.

Bílá mlha, která tě už neopustí.

Pak se snáší hustý déšť, zrovna když procházíš
kolem žluté budovy střední školy.

Ty roky tam.

Do očí bičují krupičky sněhu.

Dávný imperativ

Co je to za pocit, jež se Josef Straka (1972) snaží tak vytrvale od první stránky své nové knihy *Kostel v mlze* vyslovit, zachytit v monochromních odstínech, vysledovat v jeho monotónních proměnách? Je to pocit prázdnoty, marnosti, zastřenosti, úmory celé existence, bezcílného opakování všeho, žádný směr, žádný cíl lhostejně se kupících dnů? Jde o všeprostupující dojem izolace, rozpojenosti, zcizenosti? O stav, kdy „si nepřínáležíme“? Podobné nálady ožívaly již ve Strakových předchozích knížkách (...a jiné časy, 1994; *Hotel Bristol*, 2004; *Město Mons*, 2005). Osamělost a neútěšnost jsou v jeho nové sbírce až neuvěřitelně vřdy přítomné, jednoduší a setrvalé. Autor je před námi přestírá s otevřeností málem bezelstnou, nesnaží se o složité obrazné konstrukce či myšlenkové kličky, neusiluje vůbec o nic takzvaně básnického. Jen před námi šrafuje abstraktní šedí stavů a chvíl, docela nezáludně, s nečekaným, tiše neochvějným odstínem pozdní, uměřené dekadence, zprvu v podobě fragmentárního vzpomínkového „deníku“ studentských let, později formou cestovních útržků, nakonec i prostřednictvím zastřeně erotických zmínek či sotva naznačených, drolicích se partnerských „dialogů“. Ani ty však nezruší pocit neodbytné prázdnoty a osamění,

možná ho paradoxně ještě umocní. Napadá nás: nemáme nakonec pod záměrnou jednotvárností veršů vyčkat ještě na něco dalšího, jinak řečeného, co se dosud sotva znatelně míhalo pod povrchem?

Straka se pokouší nazývat své křehce postižitelné stavy a pocity zřetelnými abstraktními pojmy. Jeho úsilí je přitom natolik přímočaré, že v běžném kontextu srozumitelné pojmy začne paradoxně obestírat lehce znejistující aura. „Odpoledne jako toto / je zcela bezpředmětné.“ Vtírají se otázky: bezpředmětné jak? Čím? Co přesně si za tím pojmem představit? Kolik předmětů, obrysů či tvarů se v této „bezpředmětnosti“ ve skutečnosti utápí? Straka dotahuje své promluvy do bodu, kdy se pojmy začínou vzdávat samy sobě, zprůhlední a poukážou zas k nepojmenované skutečnosti v pozadí. Ke skutečnosti, k níž se přimkly tak „vyčerpávajícím“ způsobem, že se staly nadbytečnými, bezděky odhalily neprobádaná (přitažlivá!) území za svými vlastními okraji. „Nic nepodstatného nám není cizí...“ Snad v tomhle tkví nenápadné, drobnohledné, podvratné kouzlo Strakových textů, stejně jako v samotném odhodlání jít až ke dnu, kde solidní a obsažné pojmy ztrácejí půdu pod nohama, tak trochu přestávají platit ve svém původním znění a za nimi se rozevře další, tentokrát však snesitelnější, ba chvílemi málem přátelsky přichylné bezedno.

Texty *Kostela v mlze* jsou ale též plné zvláštní věčnosti, již autor povlovně vplétá do abstraktní linie sdělení. Až máme dojem, že jde o totéž. „Usedl k pracovnímu stolu s nataženým bílým / pauzovacím papírem / kde nebylo

prozatím nic / než uprostřed horizontálně vedená / přerušovaná čára.“ Konkrétní chvíle je strnulá a oproštěná, jako by jen kopírovala přísný abstraktní půdorys. Příznačně tu nejde o expozici k nějakému dění, jež by následovalo, ale naopak o vyústění, bledou „pointu“ celého textu. Bílé výkresy s vymežováním kót; posunování ostrých tužek; tlak bolavých čar; dokonce *dusnost* čar. Neustálé vepisování čehokoliv kamkoliv... A hlavně neudělat chybu, protože pak se musí začínat nemilosrdně zas od nuly. Trýzeň rýsování je jedním z leitmotivů, vynořujících se hned v úvodním „studentském“ oddílu. Bolestná, exaktní nuda zbytečných výkresů se však začne podivuhodně vymykat sama sobě, nabírat všeplatné rysy, stane se dokonce skrytě přitažlivou, jak v sobě mlčky zračí cosi z nehmatné, ale přesné, palčivě naléhavé struktury času, míst a chvil, tkvění a uplývání. Ztuhlá zápěstí bolí, je to však naléhání bytí samého, ne školní úloha, co se v únavě rukou ozývá. Bolest je vpravdě spíš namáhaná křehkost, nechtěné, nepochopitelné, avšak na dřevě pocitované stvrzení naší přítomnosti zde.

„Pak jsem pohled zvedl trochu výš a v proluce, která tam snad nikdy nebyla, jsem zahlédl rodný dům, připadal jsem si jako cizinec, který do onoho města zajel poprvé... Ta nepodoba mne omráčila...“ V jednu chvíli se to nutně stane. Ono věčné „nepřináležení si“ se – náhle? – změní v nový pohled na věci. Okolí již není domovem, obestřeným tíživou cizotou, ale skutečně *cizím* místem, náhle důvěrně *neznámým*, zázračně posunutým, vyvázaným ze své dosavadní tíhy. Cizinec se znovu narodil,

tentokrát na pravé, totiž odvrácené straně všeho. „Být jinde – dávný imperativ.“ Straka nepopisuje historii, vývoj, příčiny či významné okolnosti této proměny. Epifanie pro něj není záležitostí psychologickou, věci dovoditelného poznání. Je mu změnou mentálního skupenství, změnou, na niž nemáme vliv, jejíž možnost tu však byla latentně přítomná, jejíž zlomový bod se vždy exaktně chvěl kdesi v prostoru, zbývalo ho jen protnout nevyzpytatelnou konstelací chvíle, souběhem vnitřních i vnějších sil. Nejde o nic, o co by bylo záhodno usilovat, co by přinášelo existenciální rozehřešení; jedná se skutečně jen o nečekaný průzor na „druhou stranu“, o potvrzení dávného, nikdy nevysvětleného, nezaručeného paktu se světem.

Strakovo bloudění rodným městem se občas mění v drobné podivínské performance, konceptuální mini-projekty. „Procházíš stejnou ulicí / v patnáctiminutových intervalech / zaznamenáváš déšť, sněhovou vánici, neprostupnou mlhu.“ „Pokrýval mapu malými křížky a podtrhával místa, jimiž už prošel.“ „Do notýsku si dělal pečlivé poznámky o každé ulici zvlášť.“ Pedanterie a posedlost se tu podivuhodně „romanticky“ vinou k sobě. Povrchově a trochu groteskně se v nich ještě ozve trýzeň technického kreslení, při hlubším pohledu však vidíme, že sám bezpříznačný, monolitický, „lhostejný“ čas na nás vymáhá ono napjaté soustředění, stejně jako místa a chvíle se dožadují naší důsledné, exaktní pozornosti; chtějí se měnit v přesné kóty, vyjevit své nezvratné linie a půdorysy, chtějí být brány natolik vážně a závazně, že

za sebemenší nepřesnost či opomenutí vůči nim nám dají zaplatit úmorným začínáním od nuly.

Pochody městem. Procházky až do vyčerpání. Vyčerpání z „průzkumné“ chůze jako opakující se rituál, potvrzení smyslu místa a vlastního umístění v něm. Skrz vyčerpání je navázána vazba s místem, vnějším světem, ale i „cizím“ prostorem uvnitř nás samých. Naše vlastní vyčerpání je jedinou smysluplnou, úlevnou odpovědí místa a času, jíž se nám dostane.

JAN ŠTOLBA

Obsah

Kostel v mlze	7
Listopad 1987	11
(Seškrábaný obraz)	12
(Ubitá slova)	13
V prohlubni času	14
(Pach dávné mlhy)	15
Březen 1988	16
(A pak jsem také bojoval s časem)	17
(Bolest, která nedrží pohromadě)	18
Jisté jámy a průseky	21
(Tlak bolavých čar)	22
Podzim 1988	23
(Postavy zůstávají opomenuté v ulicích)	24
(Zůstává jen marnivý nesoulad)	25
(Pomalou posouvám prsty po desce stolu)	26
(Šedá barva pozdějších let)	27
(Bál jsem se pomalu se zavírajících dveří)	29
(Nechci to)	30

(<i>Černé pokoje někde tam</i>)	31
(Najednou být někde mimo posedlost)	32
Tlak černých čar	34
(Prsty před tvář)	36
(Černá košile, tma, unylá hudba)	37
(Atmosféra nočního bytu)	38
(Žiji v napětí)	39
(Čas této hodiny je úmorný)	40
(Vychází ze mne jen jakýsi vnitřní hlas)	41
Chybění dnů, měsíců	42
Září 1991	43
Listopad 1991	44
Mléčná šed'	45
(Stále ve mně zůstává to dosti neznatelné chrčení)	46
(Vše zůstává v rovině mlčení)	47
(Už není možné)	48
(<i>Jako bych neměl tvář</i>)	49
(Pak už stačilo jen sklonit hlavu)	51
(Vždycky je to jen neúčastný cizí hlas)	52

MALÁTNÉ POKOJE

Malátné pokoje I	55
Malátné pokoje II	56
Malátné pokoje III	57
(Červený šrám světla)	58
(Jsem tam, jdu ve stejných stopách)	59
(Už nepotřebuji hodiny navíc)	60
On, který by mohl být mnou	62
Zappe	63
(Neprostopná mlha, která mne obestírá)	65
(Bílá propast, která ukrývá týdny a měsíce života)	66
(Celá léta jsem procházel tím městem)	67
(Jako bych rekonstruoval vlastní život)	68
(Dopátráváš se paměti)	69
(Ticho, které má zas jen vyčítavou tvář)	71
(Přebývám v jakýchsi „kasárnách“)	72
Dva večery v horečnatém městě	73
(Možná nakonec to jediné co zbývá, je psát)	75
(Jak vrátit čas uplynulých tří měsíců)	76
Přidávání dnů	79

- (Rmutné děje) 81
(Procházíš dvěma prázdnými pokoji) 82
(Dny jsou jako cáry roztrhané větrem) 83

B Í L Á M L H A

- (Mluvím o návratech) 87
(A pak sedět v prázdném bytě) 88
(Vracíš se do toho města vždy
s přemírou slov) 89
(A pak řekneš šest let) 90
(A pak se, ale o několik
hodin později, vidím) 91
Vlastní pokoj 92
(Jsi v pokoji obklíčen slovy) 93
(Noc ukrajuje nudu, pozdní lítost) 94
(Jen jisté tónování šedi) 95
Nulový bod 96
(Tvé horké studené tělo
zbrocené potem) 97
(Před Tvým probuzením) 98
(Projít subjektivní krajinou) 99

(Všechno jízlivé se pomalu vytrácí)	100
(Ten divný prstoklad)	101
(To ticho už nám asi zůstane přisouzeno)	102
(Rozchod v nehybném městě)	103
(Zasahuje mne pláč hnědi rozvráceného města)	104
(Postupně se vzdalují představě sama sebe)	105
(Zatarasím si cestu ke slovům)	106
(To, co tě zraňuje)	107
(Přibližoval jsem se pomalu k jejímu bílému nahému tělu)	108
Náhle I	109
Záznam, ne jen zanikající obraz	110
Náhle II	111
(Vlaky, nyní rozumíme míjení)	112
Teď strnulost:	113
(Upřený pohled teď značí)	114
(Bolestné setrvávání věcí)	115
(Čekání na detail)	116
(Nikdy už ze sebe neshodíš tu děsivou tvář přejemnělosti)	117

- (To mimovolné nanášení „barev“) 118
- (Jemné povrchy připomínající hlazení) 119
- (Díváš se jakoby zezdola) 120
- (Vědomě lžeš) 121
- (Udaná adresa) 122
- Šero prosincového odpoledne 123
- (Lidé se dotýkají špinavých
parapetů v mezipatech) 124
- (Jen třívteřinový výsek) 125
- (Zatuchlý příval slov) 126
- (Zkroucené prsty, do toho promluva
od vedlejšího stolu) 127
- (Unikám stejnosti) 128
- (Pojmenovat jistou zlobu) 129
- (Domovy, které jsou roztráštěné) 130
- (Hlas, který po několik
týdnů v tobě vůbec není) 131
- (Ještě tam je) 132
- (Jako by prvek neustálého zamazávání) 133
- (Zvrácená hlava dozadu) 134
- (To ticho pak už nezná
jakýkoliv soucit) 135
- (Všechno je tak vratké) 136

(Tunel, pak podivné zákoutí)	137
(Odsouzen k nehybnosti)	138
Listopad 2007	140
(Podobné úklony hlavou „ano“, „prosím“, „tak“)	141
(Nakonec to budou jen bílá místa)	142
(Šedá plocha náměstí se pojí s deštěm)	143
Bílá mlha	145
Dávný imperativ (<i>doslov</i>)	147

Josef Straka

Kostel v mlze

V roce 2008 vydalo nakladatelství Cherm
Hauptova 601, 156 00 Praha 5-Zbraslav
jako svou 48. publikaci

Redakce a doslov Jan Štolba
Ilustrace Jana Majcherová
Grafická úprava Jan a Jana Majcherovi
Tisk a knihařské zpracování
PBTisk Příbram

Vyšlo s podporou společnosti
Advanced Search Technology, s. r. o.
a S2Splus, s. r. o.

cherm@volny.cz
www.cherm.eu